

Yargıtay 2. HD E.2025/1911 K.2026/4884 (30.04.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2025/1911 E. , 2026/4884 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/38 E., 2025/56 K.

DAVA TÜRÜ : Katılma Alacağı ve Ziynet Alacağı

İLK DERECE MAHKEMESİ : Göynük Asliye Hukuk (Aile) Mahkemesi

SAYISI : 2016/274 E., 2023/5 K.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesince verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm davacı vekili tarafından katılma alacağının miktarı, faiz başlangıcı, katılma alacağı taleplerinin reddedilen kısmı, reddedilen ziynet alacağı davası yönünden temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

1-Davacı vekilinin ziynet alacağı davasının reddi yönünden temyiz dilekçesinin incelenmesinde;

İlk Derece Mahkemesince verilen 19.01.2023 tarihli karar davalı tarafından katılma alacağı ve çeyiz eşyası alacağı davalarının kabulü yönünden istinaf edilmiş, davacı tarafından katılma yolu ile katılma alacağı davası ve reddedilen ziynet alacağı davası yönünden istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. Katılma yolu ile istinaf, asıl istinaf talebine sıkı sıkıya bağlıdır. Davalı vekilinin istinaf başvuru sebepleri arasında ziynet alacağı davasına yönelik bir talep olmadığına ve bu nedenle davacı tarafça katılma yolu ile ziynet alacağı davası istinaf edilemeyeceğine göre, Bölge Adliye Mahkemesince davacı tarafın ziynet alacağı davası yönünden istinaf başvurusunun usulden reddine karar verilmesi gerekirken, kanuna aykırı şekilde ziynet alacağı davası yönünden işin esasına ilişkin inceleme yapılarak esastan ret kararı verilmesi, kanunun açık hükmüne aykırılık niteliğinde olup hükmün 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369. maddesinin 1. fıkrası uyarınca ziynet alacağı davası yönünden bozulması gerekmektedir.

2- Davacı vekilinin katılma alacağı davasına yönelik temyiz itirazlarının incelenmesine gelince;

a.Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyumsuzluğun hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre, davacı vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

b.Davacı vekilinin ... ve ... plaka sayılı araçlara yönelik temyiz itirazlarının incelemesinde;

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) 219. maddesinde edinilmiş mallar, her eşin bu mal rejiminin devamı süresince karşılığını vererek elde ettiği malvarlığı değerleri olarak tanımlanmıştır.

TMK'nin 220. maddesinde de kişisel mallar sayılmış olup düzenlemeye göre, eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşyalar, mal rejiminin başlangıcında eşlerden

birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri, manevî tazminat alacakları ve kişisel mallar yerine geçen değerler kişisel maldır.

TMK'nin 222/1. maddesi uyarınca, belirli bir malın eşlerden birine ait olduğunu iddia eden kimse, iddiasını ispat etmekle yükümlüdür. TMK'nin 222/3. maddesi uyarınca da, bir eşin bütün malları, aksi ispat edilinceye kadar edinilmiş maldır.

Kural olarak, mal rejiminin sona erdiği sırada mevcut olan edinilmiş mallar tasfiye edilir (TMK md. 235/1). Ancak edinilmiş mallara katılma rejiminin tasfiyesinde, artık değere katılma alacak miktarı hesaplanırken "eklenecek değerler" de göz önünde bulundurulur. TMK'nin 229. maddesine göre; eşlerden birinin mal rejiminin sona ermesinden önceki bir yıl içinde diğer eşin rızası olmadan, olağan hediyeler dışında yaptığı karşılıksız kazandırmalar ile mal rejiminin devamı süresince diğer eşin katılma alacağını azaltmak kastıyla yaptığı devirler mal rejiminin sona erdiği anda mevcutmuş gibi tasfiyeye dahil edilir.

Ayrıca, ispat yükü TMK'nin 6/1. maddesinde "Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, taraflardan her biri, hakkını dayandığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür" ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 190. maddesinde de, "İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakıya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir./ Kanuni bir karineye dayanan taraf, sadece karinenin temelini oluşturan vakıya ilişkin ispat yükü altındadır. Kanunda öngörülen istisnalar dışında, karşı taraf, kanuni karinenin aksini ispat edebilir" şeklinde düzenlenmiştir.

Tarafların 1998 yılında evlendiği, 13.11.2013 tarihinde açılan boşanma davası neticesinde boşandıkları ve boşanma kararının 24.05.2016 tarihinde kesinleştiği görülmüştür.

Davalı adına ... plaka sayılı aracın 04.07.2013 tarihinde tescil edildiği ve boşanma davası açılmadan 5 gün önce 08.11.2013 tarihinde satış sureti ile 3. Kişiye devredildiği, yine davalı adına 07.12.2007 tarihinde ... plaka sayılı aracın tescil edildiği ve boşanma davası açılmadan 8 gün önce 05.11.2013 tarihinde 3. Kişiye satış sureti ile devredildiği getirilen kayıtlar ile sabittir. Evlilik birliği içerisinde davalı erkek adına tescil edilen bu araçların boşanma davasından çok kısa bir süre önce 3. Kişilere devrinin, hayatın olağan akışına aykırı olup davacının alacağını azaltma kastıyla olduğu anlaşılmakla; dava konusu bu araçların eklenecek değer olarak kabul edilmesi gerekmektedir. O halde, Mahkemece, ... ve ... plaka sayılı araçların eklenecek değer olduğu kabul edilerek bu araçlar yönünden davacının katılma alacağı hesaplanması gerekirken, yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi hatalı olmuş, bozmayı gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1-Ziynet alacağı davasına yönelik hükmün 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369. maddesinin 1. fıkrası uyarınca BOZULMASINA, bozma sebebine göre davacı vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına,

2.Katılma alacağı davası yönünden temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının ... ve ... plaka sayılı araçlar yönünden BOZULMASINA,

3.Katılma alacağı davasında davacı vekilinin bozma kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının REDDİNE,

Peşin alınan harcın istek halinde yatırana iadesine,

Dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

30.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.